

«Kelishildi»
«Olmaliq KMK» AJ
Kasaba qo`mitasi raisi
A.D. Haydarov
10.05.2016 y.

«Tasdiqlayman»
«Olmaliq KMK» AJ
Bosh direktori
A.K.Farmanov
10.05.2016 y.

“Olmaliq KMK” AJ xodimlarining Odob-ahloq qoidalari

I. Umumiy qoidalar

1. Mazkur “Olmaliq KMK” AJ xodimlarining Odob-ahloq qoidalari (keyingi o`rinlarda - *Odob-ahloq qoidalari* deb nomlanadi), egallab turgan lavozimidan qat’iy nazar, Markaziy apparat va tarkibiy bo`linmalar boshqaruv apparati xodimlarining (keyingi o`rinlarda - *xizmatchilar* deb nomlanadi) kasbiy odob-ahloq umumiy prinsiplari va xizmatdagi hulq-atvorining asosiy qoidalari yig`indisidan iborat.

2. Odob-ahloq qoidalari huquqbuzarliklarni oldini olish, ularning sabab va shart-sharoilarini bartaraf etish, xizmatchilarni yuqori huquqiy ong, O`zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, qonunlari va boshqa normativ-huquqiy hujjatlariga, “Olmaliq KMK” AJ ichki hujjatlariga, fuqarolarning huquq va erkinliklariga rioya qilish ruhida tarbiyalashga yo`naltirilgan.

3. “Olmaliq KMK” AJ ishga kirayotgan shaxslar Odob-ahloq qoidalari bilan imzo ostida tanishtirilishi shart.

4. Xizmatchilar qonunchilik hujjatlari va odob-ahloq qoidalari talablariga rioya etishlari shart.

Odob-ahloq qoidalari talablariga rioya etish xizmatchining kasbiy faoliyati va xizmatdagi hulq-atvorini baholash mezonlaridan biri hisoblanadi.

II. Xizmatchining xizmatdagi hulq-atvorining asosiy prinsiplari va qoidalari

5. Xizmatchilar o`z kasbiy faoliyatini quyidagi prinsiplar asosida amalga oshirishlari kerak: qonuniylik;

fuqarolar huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarining ustuvorligi;

vatanparvarlik va xizmat burchiga fidoyilik;

davlat manfaati va “Olmaliq KMK” AJ manfaatlariga sodiqlik;

adolatlilik, halollik va xolislik;

manfaatlar to`qnashuviga yo`l qo`ymaslik.

6. Xizmatchilar quyidagilarga majbur:

xizmat vazifalarini bajarishda davlat prinsiplari va talablariga qat’iy rioya etish;

o`z xizmat vazifalarini vijdonan, yuksak kasbiy darajada bajarish, kam sarf-xarajat va yuqori samaradorlikka erishish, moddiy-texnika, axborot va moliyaviy resurslarni iqtisod qilish, ishlab chiqarish va noishlab chiqarish xarajatlarini qisqartirish, malaka oshirish va kasbiy ilm, bilim va ko`nikmalarni rivojlantirish masalalarining optimal yechimini topishga intilish;

yuqori davlat organlari va “Olmaliq KMK” AJ rahbariyati va bevosita rahbarning o`z vakolatlari doirasida qabul qilgan(bergan) qarorlarini (topshiriqlarini) o`z vaqtida va sifatli bajarish; o`z faoliyatini qonun hujjatlarida va ichki hujjatlarda belgilangan lavozim vakolatlari doirasida amalga oshirish;

o`z xizmat vazifalarini bajarishda biror-bir shaxslar, guruhlar yoki tashkilotlarga yon bosmaslik va ustunlik bermaslik, ularning ta`siridan mustaqil bo`lish, fuqarolarning huquqlari, majburiyatlari va qonuniy manfaatlarini hisobga olish, kamsitish holatlariga yo`l qo`ymaslik;

o`z xizmat vazifalarini bajarishiga to`squinlik qiluvchi biror-bir shaxsiy, mulkiy va boshqa manfaatlarining ta`siri bilan bog`liq bo`lgan xatti-harakatlarga barham berish;

normativ-huquqiy hujjat va idoraviy hujjatlarda belgilangan cheklashlar va taqiqlarga rioya qilish, o`z xizmat vazifalarini og`ishmay bajarish;

o`z xizmat faoliyatiga biror-bir ta`sir ko`rsatish imkoniyatiga barham berish;

O`zbekiston Respublikasi va boshqa davlatlar xalqlarining urf-odatlarini va an`analarini hurmat qilish, turli etnik, ijtimoiy guruhlar va konfessiyalarning madaniy hamda boshqa xususiyatlarini hisobga olish, ijtimoiy barqarorlikka, millatlararo va konfessiyalararo totuvlikka ko`maklashish;

o`zlarining xizmat vazifalarini vijdonan bajarishda shubha paydo qilishi mumkin bo`lgan xulq-atvordan o`zini tiyish, shuningdek o`z obro`siga yoki “Olmaliq KMK” AJ nufuziga zarar yetkazishga qodir bo`lgan vaziyatlarga yo`l qo`ymaslik;

xizmat mavqeidan mansabdor shaxslar fuqarolar faoliyatiga noqonuniy ta`sir ko`rsatish uchun foydalanmaslik;

“Olmaliq KMK” AJda xabarlarini va xizmat axborotlarini taqdim qilishning belgilangan qoidalariga rioya etish.

7. Siyosiy, iqtisodiy jihatdan maqsadga muvofiqlik, shuningdek shaxsiy vajlar va boshqa sub`ektiv sabablar xizmatchilarining qonun hujjatlari talablarini va Odob-ahloq qoidalarini buzishi uchun asos bo`la olmaydi.

8. Agar qonun hujjatlarida boshqacha tartib nazarda tutilmagan bo`lsa, xizmatchilarga o`z xizmat vazifalarini bajarishi munosabati bilan biror-bir moddiy boyliklarni olish yoxud jismoniy yoki yuridik shaxslardan boshqacha naf ko`rish taqiqlanadi.

9. Xizmatchilar korrupsiya holatlariga qarshi kurashishi va ularning profilaktikasiga faol ko`maklashishi shart.

Xizmatchilar o`z rahbarini yoxud huquqni muhofaza qilish organlarini ularni huquqbuzarliklar sodir etishga og`dirish maqsadida biror-bir shaxslarning qilgan murojaatlarining barcha holatlari to`g`risida, shuningdek boshqa xizmatchilar tomonidan sodir etilgan huquqbuzarliklarning o`zlariga ma`lum bo`lgan har qanday holatlari haqida xabardor qilishi shart.

“Olmaliq KMK” AJ rahbarlari shaxslar qonunchilikning buzilishi faktlari to`g`risida murojaat qilganligi munosabati bilan yoxud bildirilgan fikr va murojaatdagi tanqidi uchun, xuddi shuningdek boshqacha shaklda tanqid qilganligi uchun ishdan bo`shatilishiga yoki boshqacha shaklda ta`qib qilinishiga yo`l qo`ymasligini ta`minlashi kerak.

Har qanday xizmatchini jinsi, etnik kelib chiqishi, millati, dinga munosabati, yoshi, oilaviy sharoiti, sog`ligining holati sababli uni ta`qib qilish yoxud cheklashlarga yo`l qo`yilmaydi.

10. Xizmatchilar kasbiy faoliyati davomida o`zlariga ma`lum bo`lgan axborotning saqlanishini va maxfiyligini ta`minlash yuzasidan barcha choralarni ko`rishlari shart, ularning oshkor etilganligi uchun ular qonun hujjatlarida belgilangan tartibda javob beradilar.

11. “Olmaliq KMK” AJ rahbarlari, egallab turgan lavozimidan qat’iy nazar, o’ziga bo’ysunuvchi xodimlarga nisbatan yuqori professionalizm, soflik va adolatda o’rnak bo’lishi, uning tarkibiy bo’linmalarida ma’naviy-psixologik muhit shakllanishiga ko’maklashishlari lozim, ular bo’ysunuvchi xodimlardan ularning xizmat vazifalari doirasidan chiqib ketadigan topshiriqlarni bajarishini talab qilmasliklari, shuningdek qonunga xilof xatti-harakatlarni sodir etishga undamasliklari kerak.

Rahbarlar kadrlarni qarindoshlik, hamshaharlik yoki shaxsiy sadoqat belgilari bo’yicha tanlash va joy-joyiga qo’yish holatlariga yo’l qo’ymasliklari kerak. Ular guruhbozlik, mahalliychilik, favoritizm ko’rinishlarining, shuningdek o’z xizmat vazifalarini bajarish jarayonida boshqa salbiy omillarning qat’iy ravishda oldini olishlari lozim.

Rahbarning majburiyatlari:

manfaatlar to’qnashuvining oldini olish va ularni tartibga solish yuzasidan o’z vaqtida chora-tadbirlar ko’rishi;

korupsiyaning oldini olish choralarini ko’rishi;

xodimlarni samarali boshqarishi, o’ziga ishonib topshirilgan mulkka va moliyaviy mablag’larga ehtiyotkorlik va tejamkorlik bilan munosabatda bo’lishi shart. Rahbarlar o’zlariga bo’ysunuvchi, xizmatdagi xulq-atvori prinsiplari va qoidalarini buzayotgan xodimlarning xatti-harakatlariga (harakatsizligiga) yo’l qo’yilmasligi choralarini ko’rmaganligi uchun javob beradi.

12. Xizmatchilar o’zlarining xizmatdagi xulq-atvori bilan jamoada boshqa xizmatchilar bilan o’zaro ishchanlik va amaliy hamkorlik qaror topishiga da’vat etilgan.

Xizmatchilar xushmuomala, iltifotli, odobli, e’tiborli, fuqarolar va hamkasblari bilan munosabatda sabr-toqatli bo’lishi, ularni hurmat qilishi shart. Xizmatchilar o’ziga bo’ysunuvchilarga va fuqarolarga nisbatan qo’pollik qilmasligi, odamlarning sha’ni va qadr-qimmatini kamsitmasligi, ularga asossiz psixologik va jismoniy ta’sir ko’rsatish holatlariga yo’l qo’ymasliklari kerak.

Xizmat vazifalarini bajarish chog’ida ish sharoitlari va xizmat tadbirlarining shakliga bog’liq holda xizmatchilarning tashqi ko’rinishi “Olmaliq KMK” AJga nisbatan hurmat bilan munosabatda bo’lishiga yordam berishi, umumiy qabul qilingan ish uslubiga muvofiq bo’lishi, ular rasmiyliligi, vazminligi va tartibliligi bilan boshqalardan ajralib turishi kerak.

III. Manfaatlar to’qnashuvi

13. Xizmatchilar o’z xizmat vazifalarini bajarishda manfaatlar to’qnashuviga sabab bo’ladigan shaxsiy manfaatdorlik holatlariga yo’l qo’ymasliklari kerak.

Manfaatlar to’qnashuvi xizmatchilarning shaxsiy manfaatlari ularning o’z xizmat vazifalarini xolisona va beg’araz bajarishiga ta’sir ko’rsatadigan yoki ta’sir ko’rsatishi mumkin bo’lgan holatlarda paydo bo’ladi.

Xizmatchilarning shaxsiy manfaatdorligi ularning shaxsan o’zi yoki yaqin qarindoshlari, shuningdek ular yaqin yoki ishbilarmonlik munosabatlarida bo’ladigan boshqa shaxslar uchun har qanday naf ko’rish yoki afzalliklarga ega bo’lishni o’z ichiga oladi.

Manfaatlar to’qnashuvi yuzaga kelgan taqdirda xizmatchilar o’z rahbarini darhol xabardor qilishi kerak.

Manfaatlar to’qnashuvi mavjudligi to’g’risidagi ma’lumotni olgan rahbar uni tartibga keltirish bo’yicha o’z vaqtida choralar ko’rishi shart.

14. Xizmatchilar o'zlarining o'z xizmat vazifalarini zarur darajada bajarishiga yoki ularga zarar yetkazishi mumkin bo'lgan faoliyatni amalga oshirmasligi, shuningdek lavozimni egallamasligi kerak.

Har qanday holatlarda ham xizmatchi o'z xizmat mavqeidan mumkin bo'lmagan shaxsiy foydani olishi mumkin emas.

Xizmatchilar o'z rahbarini manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'ymaslik bo'yicha choralar ko'rish maqsadida tijorat tashkilotlarining ustav kapitalida ishtirok etishi to'g'risida xabardor qilishlari shart.

15. Xizmatchi lavozimga tayinlanayotganda va xizmat vazifalarini bajarayotganda o'zining xizmat vazifalarini zarur darajada bajarishiga ta'sir ko'rsatadigan yoki ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan shaxsiy manfaatdorligining mavjudligi yoki mavjud bo'lishi imkoniyati to'g'risida ma'lum qilishi shart.

IY. Odob-ahloq qoidalarini buzganlik uchun javobgarlik

16. Xizmatchi tomonidan Odob-axloq qoidalarining buzilishi uni qonun hujjatlari va "Olmaliq KMK" AJ "Ichki mehnat tartibi qoidalari"da belgilangan tartibda javobgarlikka tortish uchun asos bo'lishi mumkin.

17. Xizmatchi tomonidan Odob-axloq qoidalariga rioya etilishi attestatsiyalar o'tkazishda, yuqori va boshqa lavozimlarga tayinlash uchun kadrlar zahirasini shakllantirishda hisobga olinadi.

18. Ushbu Odob-ahloq qoidalari normalarining buzilishlari Odob-ahloq bo'yicha Komissiyasi tomonidan ko'rib chiqiladi.